

TIETOJA
V. I. LENININ
ELÄMÄSTÄ JA TOIMINNASTA
(Maaliskuu 1908 — elokuu 1909)

1908

- Maaliskuu, 19*
(huhtikuu, 1). Leninin kirjoitus „Suoralle tielle” julkaistaan pääkirjoituksena „Proletari” lehden 26. numerossa.
- Maaliskuu, 26*
(huhtikuu, 8). Leninin kirjoitus „Venäjän vallankumouksen „luonteesta”” julkaistaan pääkirjoituksena „Proletari” lehden 27. numerossa.
- Huhtikuu,*
viimeistään
3 (16) pnä. Lenin sai valmiiksi kirjoituksen „Marxilaisuus ja revisionismi”, joka oli tarkoitettu kokoelmaan „Karl Marx (1818—1883)”.
- Huhtikuun 6 ja*
18 (huhtikuun 19
ja toukokuun 1)
välillä. Lenin käy A. M. Gorkin kutsumana tämän luona Caprin saarella, jossa hän ilmoittaa Bogdanoville ja Lunatsharskille olevansa eri mieltä näiden kanssa filosofian kysymyksistä.
- Huhtikuu, 16*
(29). Leninin kirjoitukset „Tallattua tietä!” ja „Kadettien ja lokakuulaisten liittoko?” julkaistaan „Proletari” lehden 29. numerossa.
- Huhtikuu, 24*
(toukokuu, 7). Lenin pitää Genevessä esitelmän aiheesta „Venäjän vallankumouksen arviointia ja sen todennäköinen tulevaisuus”.
- Huhtikuu.* Leninin kirjoitus „Venäjän vallankumouksen arviointia” julkaistaan puolalaisen „Przeгляд Socjaldemokratyczny” aikakauslehden 2. numerossa.
- Toukokuu, 1*
(14). Lenin pitää Pariisissa Pariisin sosialidemokraattisen ryhmän toimikunnan järjestämässä kokouksessa esitelmän Venäjän vallankumouksen luonteesta.
- Toukokuun alku.* Lenin osallistuu Pariisin sosialidemokraattisen ryhmän toimikunnan istuntoon, jossa tehtiin päätös niiden sosialidemokraattien avustamisesta, jotka oli vangittu Sveitsissä Tiflisiin pakko-ottoja koskevassa jutussa.

- Toukokuu, 10 (23).* „Proletari” lehden 30. numerossa julkaistaan Leninin kirjoitukset „Toisen kutsunnan kadetit” (pääkirjoitus) ja „Venäjän vallankumouksen arviointia” (puolalaisen „Przeglad Socjaldemokratyczny” aikakauslehden 2. numerosta lainattuna).
- Toukokuu.* Lenin tekee työtä Britannian museossa Lontoossa valmistellen kirjaansa „Materialismi ja empirio-kritisismi”.
- Toukokuu — kesäkuun ensi puolisko.* Lenin kirjoittaa „Kymmenen kysymystä referentille”, teeseiksi I. F. Dubrovnskin (Innokentin) esiintymistä varten A. Bogdanovin esitelmätilaisuudessa Genevessä.
- Kesäkuu, 18 (heinäkuu, 1).* Lenin sai valmiiksi teoksensa „Agraarikysymys Venäjällä XIX vuosisadan lopulla”, joka oli kirjoitettu Granat-veljesten kustannusosakeyhtiön julkaisemaa tietosanakirjaa varten. Sensuuriolojen vuoksi teosta ei silloin julkaistu, ja se ilmestyi erillisenä kirjasena vasta vuonna 1918.
- Lenin kirjoittaa V. V. Vorovskille Odessaan kirjeen erimielisyyksien kärjistymisestä filosofian alalla ja Bogdanovin ryhmän kanssa tapahtuvan hajaantumisen kypsymisestä.
- Kesäkuu.* Leninin esityksestä „Proletari” lehdessä aloitetaan väittely otzovismi-kysymyksestä.
- Heinäkuu, 2 (15).* Leninin kirjoitus „Nykyisen hajaannuksen eräistä piirteistä” julkaistaan pääkirjoituksena „Proletari” lehden 32. numerossa.
- Heinäkuu, 5 (18).* Lenin saa valmiiksi referaattinsa „Sosialidemokratian agraariohjelma Venäjän vallankumouksessa” (se julkaistiin puolalaisessa aikakauslehdessä „Przeglad Socjaldemokratyczny” № 6, elokuu 1908).
- Heinäkuu, 23 (elokuu, 5).* „Proletari” lehden 33. numerossa julkaistaan Leninin kirjoitukset „Tulenarkaa ainesta maailman politiikassa” (pääkirjoitus), „Sotakiikoinen militarismi ja sosialidemokratian militarisminvastainen taktiikka” sekä „Kuinka Pjotr Maslov korjailee Karl Marxin luonnoshahmotelmia”.
- Elokuu, 11—13 (24—26).* Lenin ottaa Genevessä osaa VSDTP:n Keskuskomitean täysistuntoon; hän puhuu siellä ja paljastaa menshevikkien yritykset likvidoida Keskuskomitean korvaamalla sen informaatiotoimistolla. Lenin valitaan bolshevikkien edustajana puolueen Pää-äänenkannattajan toimitukseen.

- Elokuu.* „Proletari” lehden toimituksen istunnossa Lenin kehottaa Bogdanovia esittämään avoimesti lehdistössään katsomuksensa.
- Syyskuu, 11 (24).* Leninin kirjoitus „Leo Tolstoi Venäjän vallankumouksen kuvastimena” julkaistaan pääkirjoituksena „Proletari” lehden 35. numerossa.
- Syyskuun 25 ja lokakuun 2 (lokakuun 8 ja 15) välillä.* Leninin kirjoitus „Marxilaisuus ja revisionismi” julkaistaan Pietarissa ilmestyneessä kokoelmassa „Karl Marx (1818—1883)”.
- Syyskuu, 27 (lokakuu, 10).* Lenin osallistuu Brysselissä pidettyyn sosialististen sanomalehtimiesten konferenssiin.
- Lenin osallistuu Brysselissä „Kansantalolla” pidettyyn kansainväliseen joukkokokoukseen, joka oli omistettu proletariaatin taistelulle rauhan säilyttämiseksi.
- Syyskuu, 28 (lokakuu, 11).* Lenin osallistuu Kansainvälisen sosialistisen toimiston istuntoon Brysselissä; puheessaan hän arvioi Kautskyn esittämää päätöslauselmaa Englannin Työväenpuolueen (labouristien) ottamisesta Internationalaleen ja vastustaa sionisti-sosialistien hyväksymistä Internationalen venäläiseen alajaostoon.
- Syyskuu, 29 (lokakuu, 12).* Lenin osallistuu Brysselissä sosialistien, parlamenttiryhmiensä jäsenten Kansainvälisen konferenssin istuntoon.
- Syyskuu.* Lenin kirjoittaa alkulauseen kirjaansa „Materialismi ja empiriokritisismi”.
- Lokakuu, ennen 3 (16) päivää.* Lenin kirjoitti „Proletari” lehden 36. numeroa varten kirjoituksen „Englannin ja Saksan työläisten rauhanmielenosoitus”.
- Lokakuu, 3 (16).* Leninin kirjoitus „Ylioppilasliike ja nykyinen poliittinen tilanne” julkaistaan pääkirjoituksena „Proletari” lehden 36. numerossa.
- Lokakuu, 14 (27).* Kirjeessään A. I. Jelizarovalle Lenin tiedottaa saaneensa valmiiksi kirjansa „Materialismi ja empiriokritisismi” ja pyytää ilmoittamaan luotettavan osoitteen, jolla käsikirjoituksen voisi lähettää.
- Lokakuu, 16 (29).* „Proletari” lehden 37. numerossa julkaistaan Leninin kirjoitukset „Balkanin ja Persian tapahtumat”, „Kansainvälisen sosialistisen toimiston istunto” ja „P. Maslov hysterian vallassa”.

- Lokakuu, 28 (marraskuu, 10).* Lenin hylkää menshevikkien tarjouksen, että hän osallistuisi julkaistavaksi aiotun menshevistisen kokoelman laatimiseen.
- Lokakuu — marraskuu.* Leninin kirjoitus „Muutamia huomautuksia P. Maslovin „Vastauksen” johdosta” julkaistaan puolalaisen aikakauslehden „Przeгляд Socjaldemokratycznyn” 8.—9. numerossa.
- Lokakuu — joulukuu.* Lenin johtaa VSDTP:n Viidennen (yleisvenäläisen) konferenssin valmistelutyötä.
- Marraskuu, 1 (14).* Leninin kirjoitus „Nykyhetken arvioinnista” julkaistaan „Proletari” lehden 38. numerossa.
- Marraskuu, ennen 4 (17).* Lenin lähettää kirjansa „Materialismi ja empirio-kritisismi” käsikirjoituksen konspiratiivisella osoitteella Moskovaan legaalisesti julkaistavaksi.
- Marraskuu, 13 (26).* Leninin kirjoitukset „Kuinka Plehanov ja kumpp. puolustavat revisionismia” ja „Kahden kirjeen johdosta” julkaistaan „Proletari” lehden 39. numerossa.
- Marraskuun 29 ja joulukuun 1 (joulukuun 12 ja 14) välillä.* Lenin ja Krupskaja muuttavat Genevestä Pariisiin, jonne „Proletari” lehden julkaiseminen siirretään.
- Joulukuu, 1 (14).* Leninin kirjoitus „Keskustelut agraarikysymyksestä III Duumassa” julkaistaan „Proletari” lehden 40. numerossa.
- Joulukuu, 21 (tammikuun 3 pnä 1909).* Lenin osallistuu VSDTP:n Keskuskomitean täysistuntoon, joka pidetään Pariisissa.
- Joulukuu, 21—27 (tammikuun 3—9 pnä 1909).* Lenin osallistuu VSDTP:n Viidennen (yleisvenäläisen) konferenssin työhön Pariisissa, tekee selostuksen „Nykyisestä ajankohdasta ja puolueen tehtävistä”, esittää päätöslauselmaehdotuksen tästä kysymyksestä ja korjauksia muista kysymyksistä tehtyihin päätöslauselmaehdotuksiin.
- Joulukuu, 27—29 (tammikuun 9—11 pnä 1909).* Lenin osallistuu VSDTP:n Keskuskomitean täysistuntoon, jossa vahvistetaan VSDTP:n Viidennen (yleisvenäläisen) konferenssin päätöslauselmat.
- Joulukuu.* Lenin pitää Pariisissa esitelmän silloisesta tilanteesta Venäjällä.

1909

- Vuoden alussa.* Lenin pitää filosofian luentoja bolshevikkien kerhossa Pariisissa.
- Tammikuu, 7 (20).* Leninin kirjoitus „Kuinka sosialistivallankumoukselliset tekevät yhteenvetoja vallankumouksesta ja kuinka vallankumous on tehnyt yhteenvedon sosialistivallankumouksellisista” julkaistaan „Proletari” lehden 41. numerossa.
- Tammikuu, 22 (helmikuu, 4).* Lenin tekee Pariisissa selostuksen Venäjän poliittisesta tilanteesta.
- Tammikuu, 28 (helmikuu, 10).* Leninin kirjoitus „Tielle” julkaistaan pääkirjoituksenena „Sotsial-Demokrat” lehden 2. numerossa.
- Helmikuu, 1 (14).* Lenin vaatii „Proletari” lehden toimituksen istunnossa, että toimituksen on esiinnyttävä avoimesti Lunatsharskin saarnaamaa jumalanrakentamista vastaan.
- Helmikuu, 12 (25).* „Proletari” lehden 42. numerossa julkaistaan Leninin huomautus kirjoitukseen „Vuorossaolevat kysymykset”; huomautus on tähdätty otzovismia vastaan.
- Helmikuu, 17—23 (maaliskuu, 2—8).* Lenin lepäilee Nizzassa.
- Maaliskuu, 5 (18).* Lenin pitää Pariisissa emigranttien kokouksessa puheen vuoden 1871 Pariisin Kommuunista.
- Maaliskuu, 9 ja 21 (maaliskuu, 22 ja huhtikuu, 3).* „Sotsial-Demokrat” lehden 3. ja 4. numerossa julkaistaan Leninin kirjoitus „Proletariaatin taistelun päämäärä vallankumouksessamme”.
- Maaliskuu, 10 tai 11 (23 tai 24).* Lenin lähettää Moskovaan kirjaansa „Materialismi ja empiriokritisismi” varten „Lisäyksen IV luvun 1. §:ään. Miltä taholta N. G. Tshernyshevski lähti arvostelemaan kantilaisuutta?”.
- Aikaisintaan maaliskuun 23 (huhtikuun 5).* Lenin kirjoittaa VSDTP:n Keskuskomitean nimessä protestin Saksan sosialidemokraattisen työväenpuolueen Hallinnolle sen johdosta, kun sanomalehti „Vorwärts” oli vääristellyt venäläisten sosialidemokraattien välisten erimielisyyksien olemusta.
- Huhtikuu, 4 (17).* Leninin kirjoitus „Bolshevismmin irvikuva” julkaistaan „Proletari” lehden 44. numeron Liitteessä.

- Huhtikuu, 8 (21).* Leninin kirjoitus „Porvariston „vasemmistolaisuus” ja proletariaatin tehtävät” julkaistaan „Proletari” lehden 44. numerossa.
- Huhtikuun 29 ja toukokuun 4 (toukokuun 12 ja 17) välillä.* Moskovassa ilmestyy Leninin kirja „Materialismi ja empiriokritisismi. Arvostelevia huomautuksia eräästä taantumuksellisesta filosofiasta”.
- Huhtikuun loppu — kesäkuun ensi puolisko.* Lenin valmistelee „Proletarin” laajennetun toimittuskunnan neuvottelukokousta.
- Toukokuu, 8 (21).* Lenin tekee Pariisissa „Proletari” lehden toimituksen klubilla selostuksen aiheesta „Uskonto ja työväenpuolue”.
- Toukokuu, 13 (26).* Leninin artikkeli „Työväenpuolueen suhteesta uskontoon” julkaistaan pääkirjoituksena „Proletari” lehden 45. numerossa.
- Kesäkuu, 4 (17).* Leninin kirjoitus „Luokat ja puolueet suhteessaan uskontoon ja kirkkoon” julkaistaan „Sotsial-Demokrat” lehden 6. numerossa.
- Kesäkuu, viimeistään 7 (20).* Lenin pitää „Proletari” lehden toimituksen jäsenen yksityisluontoisen neuvottelukokouksen paikallisten sosialidemokraattisten järjestöjen edustajain kanssa. Hän tekee siellä selkoa asiailasta puolueessa.
- Kesäkuu, 8—17 (21—30).* Lenin johtaa „Proletarin” laajennetun toimittuskunnan neuvottelukokousta, käyttää puheenvuoroja, tekee korjauksia päätöslauselmiin ja esittää eräistä kysymyksistä päätöslauselmaehdotukset.
- Neuvottelukokous hyväksyi peruskysymyksistä Leninin ehdottamat päätöslauselmat.
- Heinäkuu, 3 (16).* Leninin kirjoittama „Tiedonanto „Proletarin” laajennetun toimittuskunnan neuvottelukokouksesta” julkaistaan „Proletari” lehden 46. numeron Liitteessä.
- Heinäkuu, 11 (24).* „Proletari” lehden 46. numerossa julkaistaan Leninin kirjoitukset „Tsaarin Euroopan-matka ja eräiden mustasotnialaisen Duuman edustajain Englannin-matka” (pääkirjoitus) ja „Likvidaatoruuden likvidoiminen”.
- Heinäkuu.* Keskustelussa Keskuskomitean Venäjän jaoston sihteerin kanssa Lenin antaa ohjeet taistelusta puolue-

järjestöjen riveihin tunkeutuvia provokaattoreita vastaan.

Heinäkuun loppu — elokuu.

Lenin lepäilee perheensä kanssa (N. K. Krupskajan, tämän äidin ja M. I. Uljanovan kanssa) Bonbonin kylässä (Seinen ja Marnen departementissa) lähellä Pariisia.

Elokuu, 5 (18).

Caprin koulun järjestäjille lähettämässään kirjeessä Lenin kieltäytyy luennoimasta koulussa ja kutsuu koulun oppilaita saapumaan Pariisiin kuullakseen siellä bolshevikki-luennoitsijain luentoja.

Bolshevistisen Keskuksen talousvaliokunnalle osoittamassaan kirjeessä Lenin vastustaa Trotskin avustamista hänen Wienissä ilmestyvän „Pravdansa” julkaisemisessa.

Elokuun puoliväli.

Lenin lähettää Keskuskomitean Ulkomaiselle Byroolle Kansainväliseltä sosialistiselta toimistolta saamansa salaisen kiertokirjeen vastalausekokousten ja -tilaisuuksien järjestämisestä Espanjan hallituksen Marokossa harjoittamaa imperialistista valloituspolitiikkaa vastaan.

Elokuu, 17 (30).

Caprin koulun oppilaille lähettämässään vastauskirjeessä Lenin selittää tämän koulun puoluevastaista luonnetta, varmistaa kieltäytyneensä luennoimasta siellä ja kutsuu heitä tulemaan Pariisiin.

Elokuu.

Lenin osallistuu III Valtakunnanduuman sosialidemokraattisen edustajaryhmän avustamisvaliokunnan työhön.

Kesä.

Lenin käy Paul Lafarguen luona ja keskustelelee tämän kanssa kirjastaan „Materialismi ja empirio-kritisismi”.

SISÄLTÖ

Esipuhe	IX
<i>1908</i>	
SUORALLE TIELLE	1—8
VENÄJÄN VALLANKUMOUKSEN „LUONTEESTA”	9—15
MARXILAISSUUS JA REVISIONISMI	17—27
TALLATTUA TIETÄ!	28—35
KADETTIEN JA LOKAKUULAISTEN LIITTOKO?	36—37
VENÄJÄN VALLANKUMOUKSEN ARVIOINTIA	38—51
TOISEN KUTSUNNAN KADETIT	52—56
AGRAARIKYSYMYKS YENÄJÄLLÄ XIX VUOSISADAN LOPULLA.....	57—134
I.....	59
II.....	70
III.....	79
IV.....	93
V.....	104
VI.....	113
VII.....	121
NYKYISEN HAJAANNUKSEN ERAISTA PIIRTEISTÄ	135—145
SOSIALIDEMOKRATIAN AGRAARIOHJELMA VENÄJÄN VALLANKUMOUKSESSA. <i>Referaatti</i>	146—169
TULENARKAA AINESTA MAAILMAN POLITIIKASSA	170—177
TOIMITUKSELTA	178—179
SOTAKIIHKOKINEN MILITARISMI JA SOSIALIDEMOKRATIAN MILITARISMINVASTAINEN TAKTIikka	180—190
I.....	180
II.....	182
III.....	186

LEO TOLSTOI VENÄJÄN VALLANKUMOUKSEN KUVASTIMENA	191—198
ENGLANNIN JA SAKSAN TYÖLÄISTEN RAUHANMIELENOSOITUS	199—202
YLIOPIILASLIIKE JA NYKYINEN POLIITTINEN TILANNE	203—209
BALKANIN JA PERSIAN TAPAHTUMAT	210—221
KANSAINVÄLISEN SOSIALISTISEN TOIMISTON ISTUNTO	222—238
P. MASLOV HYSTERIAN VALLASSA	239—247
MUUTAMIA HUOMAUTUKSIA P. MASLOVIN „VASTAUKSEN” JOHDOSTA	248—259
NYKYHETKEN ARVIOINNISTA	260—273
KUINKA PLEHANOV JA KUMPP. PUOLUSTAVAT REVISIONISMIA	274—278
KAHDEN KIRJEEN JOHDOSTA	279—296
KESKUSTELUT AGRAARIKYSYMYKSESTÄ III DUUMASSA	297—311
VSDTP:n VIIDES (YLEISVENALAINEN) KONFERENSSI joulukuun 21—27 pnä 1908 (tammikuun 3—9 pnä 1909)	313—323
1. PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUS NYKYISESTÄ AJANKOHDASTA JA PUOLUEEN TEHTÄVISTÄ	315
2. DIREKTIIVEJA ORGANISAATIOKYSYMYSTÄ VALMISTELE- VALLE VALIOKUNNALLE	319
3. KÄYTÄNNÖLLISET OHJEET SOSIALIDEMOKRAATTISELLE DUUMARYHMÄLLE BUDJETTIAÄNESTYKSIÄ KOSKEVASTA KYSYMYKSESTÄ	320
Ensimmäinen variantti	320
Toinen variantti	320
4. LISÄYS PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUKSEEN „SOSIALIDEMO- KRAATTISESTA DUUMARYHMÄSTÄ”	322
5. BOLSHÉVIKKIEN ILMOITUS. <i>Tosiasioihin perustuva ilmoitus</i>	323

1909

KUINKA SOSIALISTIVALLANKUMOUKSELLISET TEKEVÄT YHTEN- VETOJA VALLANKUMOUKSESTA JA KUINKA VALLANKUMOUS ON TEHNYT YHTENVEDON SOSIALISTIVALLANKUMOUKSELLISISTA TIELLE	324—338 339—350
„VUOROSSAOLEVAT KYSYMYKSET” KIRJOITUKSEN JOHDOSTA	351—354
PROLETARIAATIN TAISTELUN PÄÄMÄÄRÄ VALLANKUMOUKSES- SAMME	355—375
I	355
II	363
III	366
IV	370
V	374

SAKSAN SOSIALIDEMOKRAATTISEN TYÖVÄENPUOLUEEN HALLIN- NOLLE	376—378
BOLSHEVISMIN IRVIKUVA	379—390
PORVARISTON „VASEMMISTOLAISTUMINEN” JA PROLETARIAATIN TEHTÄVÄT	391—398
TYÖVÄENPUOLUEEN SUHTEESTA USKONTOON	399—410
LUOKAT JA PUOLUEET SUHTEESSAAN USKONTOON JA KIRK- KOON	411—420
„PROLETARIN” LAAJENNETUN TOIMITUSKUNNAN NEUVOTTELU- KOKOUS kesäkuun 8—17 (21—30) pnä 1909	421—448
TIEDONANTO „PROLETARIN” LAAJENNETUN TOIMITUSKUN- NAN NEUVOTTELUKOKOUKSESTA	423
PUHE BOLSHEVIKKIEN TEHTÄVISTÄ PUOLUEESSA KESA- KUUN 11 (24) pnä	433
PUHE JA PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUS BOLSHEVIKKIEN TEH- TÄVISTÄ DUUMATOIMINNAN SUHTEEN	435
„PROLETARIN” LAAJENNETUN TOIMITUSKUNNAN NEUVOT- TELUKOKOUKSEN PÄÄTÖSLAUSELMAT	439
1. Otvovismista ja ultimatismista	439
2. Bolshevikkien tehtävät puolueessa	443
3. Agitaatio puolueesta irrallisen bolshevistisen edus- tajakokouksen tahi bolshevistisen konferenssin puolesta	446
4. Puoluekoulusta, jota järjestetään ulkomailla N. N:ssä	447
5. Toveri Maksimovin erkaantumisesta	448
LIKVIDAATTORUUDEN LIKVIDOIMINEN	449—457
TSAARIN EUROOPAN-MATKA JA ERÄIDEN MUSTASOTNIALAISEN DUUMAN EDUSTAJAIN ENGLANNIN-MATKA	458—463
M. LJADOVIN „PROLETARIN” TOIMITUKSELLE LÄHETTÄMÄN KIR- JEEN JOHDOSTA	464
KIRJE CAPRIN PUOLUEKOULUN JÄRJESTÄJILLE	465—466
BOLSHEVISTISEN KESKUKSEN KIRJE CAPRIN KOULUN NEU- VOSTOLLE. LUONNOS	467—468
KIRJE CAPRIN PUOLUEKOULUN OPPILAILLE: TOVEREILLE JULILLE, VANJALLE, SAVELILLE, IVANILLE, VLADIMIRILLE, STANISLAVILLE JA FOMALLE	469—475
<i>Huomautuksia</i>	477—500
<i>Tietoja V. I. Leninin elämästä ja toiminnasta</i>	501—509

K U V A T

Etusivu „Proletari” lehden 27. numerosta (huhtikuun 8) maaliskuun 26 pñä 1908; sillä julkaistiin V. I. Leninin artikkelit „Venäjän vallankumouksen „luonteesta”” ja „Duuman budjettioikeuksien laajentamista koskevista keskusteluista”	11
Ensimmäinen sivu V. I. Leninin käsikirjoituksesta „Leo Tolstoi Venäjän vallankumouksen kuvastimena”.— V. 1908	193
Etusivu VSDTP:n Pää-äänenkannattajan „Sotsial-Demokrat” lehden 2. numerosta tammikuun 28 (helmikuun 10) pñä 1909; sillä julkaistiin V. I. Leninin artikkeli „Tielle”	341
Ensimmäinen sivu V. I. Leninin käsikirjoituksesta „Puhe bolshevikkien tehtävistä puolueessa” kesäkuun 11 (24) pñä.— V. 1909	434—435

Karjalan ASNT
Kulttuuriasiain ministeriön
Poligrafizdatin
Sortavalan kirjapaino

Sortavala, Karjalankatu, 32